

A jól ismert múlt vezet a jövőbe

MEGISMERÉS Folyamatosan kutatja történelmünk tényeit és összefüggéseit

Szecsárdon síógárdi Zöld Márton magyar királyi honvéd vezérőrnagy emléktábláját avatták fel a közelmúltban. Az ünnepségen dr. Szakály Sándor, a VERITAS Történetkutató Intézet főigazgatója mondott avatóbeszédet.

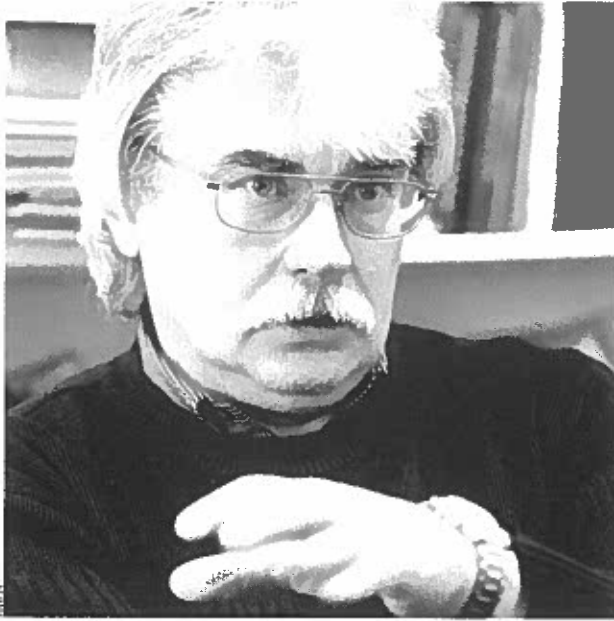
Venter Mariánna

- A VERITAS Intézet vezetője, egyben a Honvéd Hagyományörző Egyesület elnöke, és a Kiemelt Nemzeti Emlékhely Bizottság tagja. Adódik hát a kérdés, milyen áll a történelmi események kutatásának jelentősége?

- Minden nemzetnek szüksége van arra, hogy tisztában legyen a múltjával, mert teljesen igaz a mondás, hogy a múlt ismerete nélkül nincs jövő sem. A múlt valamennyiünk része, olyan, mint a gyermekkor. Vannak szép és kevésbé szép idők szakai, és egy tisztesleges ország hátra szembe néz a múltjával, vállalja azt, ami történt. Ha kell, kritikával, ha kell, odafigyeléssel, de semmi esetre sem ültörözéssel.

- Lehet-e meg új dolgokra bukkanni? Az ember hajlamos azt hinn, hogy már mindent tudunk a múltból.

- Az évszázadok során változhatnak a vélemények, egyes dolgok megítélése, de a tények nem. Ez utóbbiak azok, amelyeket folyamatosan kutatni, vizsgálni, ellenőrizni kell. Mi-

Szakály Sándor azt vallja, kutatni kell a tényeket, mert legendákból nem lehet történelmet és jövőt építeni

nél pontosabban ismerjük a tényeket, annál korrektebb lehet az adott korban hozott döntések megítélése. Vegyünk néhány példát: a második világháború idején nem azért ve-

nyelték a Don-kanyarba a magyar királyi 2. honvéd hadserveget, hogy lemesárlássalák a katonákat. Akkoriban ez volt a legkorszerűbb magyar seregetest, amely a keleti hadszíntér-

re került. Hajlamok vagyunk sommás ítéletet hozni a Horty-korszak döntéseivel kapcsolatban, de vajon adott korban adott feltételek mellett lehetett-e másképpen dönteni?

Vagy például szokás 1945-1947-re nosztalgiaival tekinteni, mint azokra a „szép koalíciós időkre”, amikor szabad választások voltak. Csak éppen azt is tudni kell, hogy választás ide, választás oda, a kormány tagjai azok lehettek, akiket a Szövetséges Ellenőrző Bizottság, illetve annak szovjet elnöke, Vorosilov marsall kijelölt, illetve jóváhagyott. Ezért kell kutatni a történelmet, és szembe nézni a tényekkel, mert legendákból nem lehet történelmet, és így közvetve jövőt építeni.

- Mint dolgozik mostanában?

- Első helyen természetesen az intézet felépítése, irányítása szerepel. Tudományos munkámat illetően pedig jelenleg egy tanulmánykötetet rendeztem saját alá, amely három korábbi munkámat tartalmazza, a két világháború közötti magyar katonai hírszerzés- és kémelhárítás szervezetről, illetve annak vezetőiről, valamint a magyar katonai attasé szolgálat tagjairól. Történelmi-statistikai elemzés, életrajzokkal, fotókkal. Tervezem a két világháború közötti teljes magyar katonai felső vezetés, összesen ezernégy száz tábornok és úrnagyok életrajzának az összeállítását, és egy 1946-47-ben, a Gyűjőfogházban vezetett emlékkönyv farsimilésben történő közreadását, a benne szereplő személyek életrajzi adataival, pereinek rövid felvázolásával kiegészítve.

Engedély nélkül akart szemetet válogatni a férfi Szecsárdon

SZECsÁRD Vádemelési javaslatot zárta le a rendőrség a hulladékgyűjtőkkel szembeni megsértő férfi esetét, tájékoztatta lapunkat a rendőrség. Az ügyben kezelt iratok augusztus 27-én a Szecsárdi Járási Ügyészségnek átáltak. Annak idején egy szecsárdi férfi tett bejelentést, mivel ismeretlen tettesek 2013. november 26-án több teherautónyi hulladékot raktak le a megyeszékhely egyik utcájában. A városi rendőrkapitány ság munkatársai megállapították, hogy a szemetet S. I. 64 éves szecsárdi lakos szedte szállításra a háza elé. A férfi a rendőröknek azt mondta, a hulladék darálására szerette volna szét válogatni. Az ügyben kirendelt környezetvédelmi szakértő megállapította, hogy a férfinak a tevékenységhez nem volt meg a szükséges engedély, ezért megkapozottan gyanúsítható a hulladékgyűjtőkkel szembeni megsértésének büntetéséért. ■ I. I.

Tovább erősödött a két település baráti kapcsolata

TARDOSKEDD-BONYHÁD júln 16. alkalommal rendezték meg a városi és a megyei testvértelépülés, Tardoskeden a Szent István Napokat. A hivatalos programon Filóné Ferencz Ildyó ügyi ívő alpolgármester, Fábán Béla önkormányzati képviselő és Kozma Anikó, a műszaki osztály vezetője képviselte Bonyhád. Míg a Fehérlékek Egyesületének Kőrösa és a Völgység Néptánc Egyesület a színpadi műsor sikeréhez járult hozzá.

Az ünnepi képzés felő-tesztületi ülést követően a község fite-ről díszítő Szent István szobornál koszorúzási ünnepséget tartottak. Bonyhád nevében Filóné Ferencz Ildyó és Kozma Anikó helyezte el az emléktábla virágait. Aki elhatározta Tardoskeden, szabadidőit főzős események, kézműves vásáron, bajnoki és barátságos futballmérkőzéseken, hagyományos búcsú mulatságon és egyéb kisértő programokon vehetett részt, amelyet tüztűzük is színesített. ■ V. B.

Szakály Sándor a Történetkutató Intézetnél

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA rendelettel döntött a VERITAS Történetkutató Intézet létrehozásáról, ezzel a kimondott céllal, hogy az elmúlt több mint másfél száz esztendő magyar történelmi kutatás új, és átgondolható, harag és elfojultság nélkül folytasson a magyar nemzet történelmének meghatározó jelentőségű, nem kevés vitát kiváltó események felé. Három fő témacsoportot koncentráltunk. Ezek közül az első a kiegészítés utáni Magyarország társadalmi és politikai viszonyainak alakulása, az I. világháború előzményei s a háború következményei a magyarországi sorsain nézve. Szorosán köv-

ezt második kutatási területünk: Iránban - a XX. századi Magyarország legnagyobb tragédiája és a magyarság még felalagolatlan traumája. A Horty-Miklós nevével fémjelzett két világháború közötti korszak, a közel huszonöt esztendő figyelemre méltó eseményei és kritikával illethető történései. Harmadikként az 1945 utáni időszak következik, a XX. század minden további magyarországi történet meghatározó fordulópontja, benne 1956, a népfelkelésből formálisan út szabadságharcra vált 13 nap, a XX. századi Magyarország történelmének egyik legkiemelkedőbb eseménye.

Számos szakmai és társadalmi megbízatást vállalt és vállal

PROF. DR. Iránból, Szakály Sándor egyetemi tanár, a Somogy megyei Töröknapokban született 1955-ben. A Kaposvári Munkácsy Mihály Gimnázium és Egységügyi Szakközépiskolában lett érettségiző, majd diplomát szerzett 1980-ban az ELTE BTK történelem-környezet szakán, 1982-ben ugyanitt lett a bölcsészettudomány (történelem) doktora. 1990-ban a Történetkutató Intézet kutatói (MTA), majd 2006-ban az MTA doktora. Úgyanabban az évben az ELTE-n a történelem-tudomány habilitált doktora. SZÁMOS JELENTŐS BEREZSÉLT TÖLTÖTT MÁR BE, 2014. JANUÁRJÁTÓL A VERITAS Történetkutató Intézet

főigazgatója. Szakmai és közéleti megbízatásainak hosszú a listája, abból kiemelt volt Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Történettudományi Bizottságának alelnöke, alelnöke a Magyar Történelmi Társulatnak, az Ösztönk Magyar Tudományos és Könyvtári Akadémia Akadémiai Kuratóriumának. A Magyar Olimpiai Akadémiának, a Honvéd Hagyományörző Egyesület elnöke, a Kiemelt Nemzeti Emlékhely Bizottság tagja. ELISMERÉSEK: Gruse Ehrenzeichen für Verdienste um die Republik Österreich (2012), Honvédekért kitüntető cím I. osztálya (2001 és 2000), Honvédekért

kitüntető cím II. osztálya (1994 és 1998), Kaposvár városdíjazott (2014), Koronák kulcsa-díj (2013), Dr. Szabolcs Zoltán emlékdíj (2011), Supka Géza emlékdíj (2002), Zrínyi Miklós-díj (2001), Berezdy-díj (1990). CSALÁDI ÁLLAPOTA: 1980 és 2002 között nős, azóta elvált. András fia (31 év) közlekedésmérnök-ként végzett, nyírák szakkirányítón, Németországban dolgozik. Zoltán (28 év), őszint folytatja a Budapesti Gazdasági Főiskolán a korbólban megszakított tanulmányait, és mellette egy telekommunikációs cégnél dolgozik. HOBBIA: szakmáján és az olvasás, minden mennyiségben.

Idén is folytatódik az iskolai baleset- és bűnmegelőzés

TANÉVKEDÉS A 2008-ban indult iskolarendőr program előtt is odafigyeltek a kapitányságok a gyerekekre

A rendőrség kiemelt figyelmet fordít a gyerekek és az iskolák biztonságára, ezért az intézményekben és azok környékén szeptemberben még gyakrabban találkozhatnak rendőrökkel. A nagyobb városokban az oktatási intézmények közelében a közlekedést is segítik a rendőrök, és esetenként a gyalogutakoknál az iskolába igyekvő gyerekekre még figyelmesebben figyelnek majd. A rendőrség elölki munkáját a polgárőrség is nagyban segíti, válaszként a kérelmekre Huszti Gábor, a megyei rendőrfőkapitányság sajtószóvivője.

Mint elmondta, természetesen folytatódik az 2014/2015-ös tanévben is az úgynevezett iskolarendőr program. A megye valamennyi rendőrkapitányságában van olyan egyenruhás rendőr, aki iskolarendőri feladatokat lát el. Az iskolák örömmel fogadják a rendőröket, mert rajtuk keresztül közvetlenebb a kapcsolat a kapitányságokkal. A pedagógusok azonnal jelezni tudják, ha problémájuk van, vagy bármilyen segítségre volna szükségük. A rendőrség is egyszerűbben juttat el így a pedagógusokhoz és a diákokhoz. Minden iskolai bűnmegelőzési programnak kettős célja van. Az egyik, hogy a gyerekek, a pedagógusok és esetleg a szülők információkat kapjanak arról, hogy milyen veszélyek leselkednek rájuk és

ezek ellen hogy védekezhetnek, de fontos az is, hogy a gyerekek elkövető se váljanak. Számtalan olyan visszatérő téma van, amelyekkel foglalkozni kell, az ismereteket nem árt felfrissíteni. Ilyen például a kalitkaeszer fogyasztás megelőzése, a biztonságos közlekedés, a vagyonvédelem, iskolai erőszak, az internet veszélyei vagy az ünnépek. Az eddigi tapasztalatok szerint valamennyi témában érdeklődtek és beengedtek voltak a tanárok és gyerekek. Sokszor már annak is örültek az iskolákban, hogy a tanárok és a gyerekek egy igazi rendőrrel beszélhettek mindennapi problémáikról, foglalkozott a sajtószóvivő. ■ I. I.

Pénteken még folyt a munka a Diénes iskola előtt parkoló kialakításán

A középiskolákban is van

AZ ELŐZŐ tanév elején országosan 200 középiskolába vezényelték hivatalos néven bűnmegelőzési tanácsadókat. Legfontosabb feladatuk a drogfogyasztás és az iskolai erőszak megelőzése. Talán a megyében Pakson és Dombóváron van ilyen, 2014 októberétől Szecsárdon is egy rendőr tanácsadó teljesíti majd szolgálatát a témán. Aból ilyenek nincsenek ott a városi rendőrkapitányságok bűnmegelőzési előadóit látjuk el az ilyen jellegű feladatokat, és a Tolna Megyei Rendőrfőkapitányság bűnmegelőzési Alosztálya is végzi iskolai prevenciók tevékenységét szerette a megyében.